

ek

איסר

במ

zetes és lelki-
kedő vevőinek
csakis

kávét

it.
erre nem szo-
munkásai kó-
tjából kétség
íthatóbbak.

gát Hechserék-
vezetni.

חרי אר

asa szerint is nem-
Felvetése jelenleg
b fényezés lenne.
tapintatra és elő-
ség.

8. A restaurációs
mint Brüsszelből
szólahtatni Otót,
anoknak jelentette
sz az hangoztatta,
nem engedik meg a
ki a felelősségvél-

rámutatnak arra,
stauráció csak ak-
ha ahhoz az érde-
rülésukat adják.
svájci lap azt a
hogy Miklas osztrák
esetére a Bázeli-
cegnék fogják fel-
ági elnökséget.

ombináció felől
aki kijelentette,
al most veszi első
lomást.

k is a megtisztelő
rára való hivatko-
teljesítése elől.
h valószínűtlennek
sburg-restaurációt
metország is ellen-
egyesen háborus
ni, mozgósítana és
t Ausztria előzőn-

visszavonul
hány eléről?

Hírek vannak ar-
Maedonald vissza-
mány eléről.
aj kormány teljesen
i lesz. Ezzel kap-
y egyelőre elhalasz-
szervezés végrehaj-

ari sztrájk tört ki
ban

28. Megkezdődött
belgiumi nagy tex-
rriersben 15 ezer
a munkát. A fésűs
ssága is sztrájkot
ogánokat széleskörű
ogánatosítottak a
re.

v. és Lapkiadó Rt.
Baron L. Pop 10.
9-77.

irat

Taxa postalá
plátite in num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hir-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
csidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmentlen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernö. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hál-
szegi Ernő, Str. Matei Millo 7.

Péntek, 1934 március 2.

5694. ÉV
ADAR 15.

XVII. ÉVF.
49 SZAM.

Kis mérséklés a nagy adókon

A parlament előtt törvényjavaslatok
feküsznek, amelyeknek az volna hivatá-
suk, hogy könnyítsenek az adóterheken.
Nemesi intenció.

Ki ne örülne annak, ha 11 lej helyett
csak 9 lejes okmánybéllyel felszerelve
kell a polgárnak a jövőben a hatóságok
magas színe előtt megjelennie, ki ne ven-
né jónéven, ha az egyenes adókon enyhí-
títenek, ha mérséklék a különböző bélyeg
illetékeket.

Csak egy baj van.
Amennyire nagyok s amennyire elvi-
selhetetlenek a jelenlegi adóterhek, ép-
pen annyira csekély az a régen szomju-
hozott enyhítés, amelyet a kormány ja-
vaslatai ezeken a terveken jelentenek.

A magángazdaságnak jöjment az in-
flációs korszak alatt. De jött az állam és
szociális reformjában kivette a polgá-
rok zsebéből a plusz-kereset tekintélyes
részt. A felkötött állami jövedelmek
arányában túlméretesített az állami ap-
parátus és nyakra-főre kreáltak a költ-
ségeket, de nem kevésbé felesleges hivatá-
lokat.

A magángazdaságot felőrölte a krízis,
a válság és a defláció, az államj jövedel-
meknek ez a bőséges forrása kiapadt, de
a költségcsökkentés hivatalka, a túlméretesített ap-
parátus megmaradt.

Ezt az apparátust táplálni kellett.
Igy állott elő a helyzet, hogy a válság
kefős középpontjában, amikor a magán
gazdaság már a legnagyobb nehézségek-
kel birkozott, az állam nem csak hogy
nem alkalmazkodott az újonnan terem-
tettt helyzethez, de ellenkezésképp: emelte
az adóterheket.

A következők nem maradtak el.
Az adóalany kimerült. Különösképpen
kimerült a városi polgár, akire elsősor-
ban irányul a pénzügyminisztérium köze-
geinek szeretetteljes gondoskodása.

A parlament előtt fekvő enyhe könnyíté-
sek éppen ezért sokat nem segítenek
már.

Inkább szimboliztikus értéke van a
dolognak.

Hát adunk a Mindenhatónak, aki en-
gedte megérünk az időt, midőn adót
nem emelnek, hanem csökkentenek.
Es ez is valami.

Ísmét az idegenek

Minisztertanácsi határozat van róla,
törvény lesz belőle: a romániai vallála-
toknál előnyben kell részesíteni a román
elemet.

Ez a határozat lényegében nem érde-
kel bennünket.

Az alkotmány fajra és hitre való tekinté-
tet nélkül románoknak tekinti mindazo-
kat, akik ennek az országnak a területén
állampolgárságot nyertek.

A törvények szerkesztésének techniká-
jában a „román” kifejezés ugyancsak az
állampolgári értelmet és nem az etnikai
származást jelenti.

Nem egészen alaptalan halsejtelmek és
a mult keserű tapasztalatai készítettek
mégis arra, hogy foglalkozzunk a minisz-
tertanács határozatával.

A sajtó egyrészt kitartó kampányt foly-
tat a romániai vallalatokban állítólag
tultengő idegenek ellen. Goga Octavian,
mint az integrális nacionalizmus apos-
tola, egyszerűen ezekre az idegenekre
kente a kamarában az ország bajainak
összes ódiúmaát.

Tudni szeretnők végül, kiesodák tulaj-
donképpen ezek az idegenek?

A külföldi állampolgárok, akik szak-
értői minőségben az összes hatóságok jó-
indulatú engedelmével dolgoznak az egyes
vállalatoknál, avagy idegeneknek tekin-
tetnek országunkban a kisebbségi, tehát
etnikailag nem román elemek is?

Tudni szeretnők: "Lehetséges-e az, hogy
a „román” kifejezésnek más értelme le-
gyen az alkotmányban és más az egyes
törvényekben, vagy esetleg más a gya-
korlatban?

A liberális kormány határozata nem az
első ilyen megnyilatkozás. Vaida Sándor
közlevede is valami efélére törekedett. A
volt miniszterelnök csaknem világosan

Nem érte el célját az amerikai ujjéépítési hivatal?

Az amerikai szenátusban indítványt tesznek az ezüstvaluta bevezetésére

London, március 1. Newyorki jelen-
tés szerint Thomas amerikai munkás-
vezető iratot intézett Johnson tábor-
nokhoz, amelyben leszögezi azt a meg-
győződését, hogy az ujjéépítési hivatal
politikája nem érte el célját. Az ipar-
ban a munkakonfliktusok esökkenés
helyett számban állandóan növeked-
nek.

Egyidejű newyorki jelentés szerint
szó van arról, hogy közelebből az

amerikai szenátusban indítványt ter-
jesszenek elő az ezüstvalutának bizo-
nyos korlátok között való bevezetésé-
ről.

Anglia gazdasági körök véleménye
szerint valószínű, hogy Amerikában a
váltópénz forgalmát akarják szabályoz-
ni új intézkedésekkel.

Washingtoni jelentés szerint tegnap
éjjelkor a szövetségi fővárosban is meg-
szűnt a szesztilalom.

A nemzetközi politika komoly tényezői nem gondolnak Habsburg- restaurációra

Csehszlovákia kerülhetetlen álláspontra helyezkedik a Habsburg-
restaurációval szemben

Genf, március 1. Népszövetségi kö-
rökben rámutatnak arra, hogy a Habs-
burgtrón restaurálásával szemben
Csehszlovákia kerülhetetlen álláspont-
ra kénytelen helyezkedni, mert a res-
tauráció felvetésénél a békeszerződés-
sek területi rendelkezéseinek revízió-
jára irányuló törekvések ujjáéledését,
amely a csehszlovák érdekekkel szöges
ellentétben van.

Római jelentés szerint a Giornale
D'Italia azt hangoztatja, hogy a Habs-
burgok restaurációjáról terjesztett hí-
rek a mesék birodalmába tartoznak.
Mértékadó helyen nem foglalokoznak

ilyen tervekkel. Az olasz kormánytól
különösen távol áll a szándék, hogy a
monarchiát Ausztriában helyreállítsa.
Genfben, a nemzetközi politikában
szerepet játszó körökben rámutatnak
arra, hogy komoly tényezőzők nem gor-
dolnak a Habsburg-restaurációra, mert
ezt a kérdést nem szabad felvetni olyan
körülmények között, amelyek a jelenle-
ginel is súlyosabb helyzetbe sodorhat-
ja a Duna-medence országait.

Brüsszelben az ellentétes hírekkel
szemben megállapítják, hogy Habsburg
Ottó Steenoeckerzeleiben tartózkodik.

Öt napon belül elkészül a vádirat az osztrák szociáldemokratapárti letartóztatásban lévő összes tagjai ellen

Bauer és Deutsch emigráns szociáldemokrata vezetők
szanatóriumba vonulnak

Bécs, március 1. A feloszlott szo-
ciáldemokrata párt elnöki tanácsának
Ausztriában visszamaradt és letartóz-
tatásban lévő összes tagjai ellen meg-
indult az eljárás hazatérésük büntette-
miatt a lázadás előkészítésében való
részességéért, a fegyverraktárak szer-
vezéséért, az általános sztrájkra vonat-
kozó rendelkezés kiadásáért és az Ar-
beiterbank szakszervezeti pénzeinek
külföldre menekítéséért.

Öt napon belül el fog készülni elle-
nük a vádirat.

Bécsi jelentés szerint tegnap Linz-
től északra a hármas országhatár kö-
zelében ismeretlenek lövéseket adtak
le német területre egy osztrák csendőr
járőrre. Egy csendőr és egy segéd-
rendőr megsebesültek.
Egyébként a hazafias front a tör-
vényhozás kikapcsolásának évforduló-
ján, március 5-én manifesztaációra és

gyűléstartásra készül.
Tegnap a szövetségi kancellári hiva-
tal a Brünmben megjelenő Arbeiter-
zeitung című lapot egyévi időtartam-
ra kifiltotta Ausztria területéről.

Prágai jelentés szerint Bauer és
Deutsch bécsi emigráns szociáldemok-
rata vezetők pihenésre és kezelésre be-
vonultak a körmozgás szanató-
riumába.

Bécs, március 1. Esti jelentés sze-
rint az osztrák keresztény szakszerve-
zetek március közepén rendkívüli kong-
resszust fognak tartani Bécsben, ame-
lyen megvitadják többek közt azt a
kérdést, miként hozták összhangba a
keresztény szakszervezeteket az új au-
tokratív rendi alakulással, továbbá azt
a problémát, hogy a keresztény szak-
szervezetekbe milyen arányban vehet-
nek fel a feloszlott szakszervezetek
volt tagjai közül tagokat.

utalt arra, hogy idegennek tekinti az or-
szágnak „bizonyos kisebbséghez tartozó
elemeit” is.

Ama bizonyos kisebbség alatt pedig a
legbizonytalanabb sorsú kisebbség érten-
dő.

Hivatottak bizonyították be annakide-
jén, hogy nincs az országnak olyan tör-
vénye, amelynek alapján az ország pol-
gárait ki lehetne rekeszteni a gazdasági
életből.
Most ugylátszik, kezdődik előlről a

tánc, a külföldi, az idegen, az állampol-
gár, a helyi kisebbségi és a külföldi
kisebbségi fogalmak között.

Ez a tánc nemcsak idegekre, hanem eg-
zisztenciára is mehet. Ezek, tizezrek eg-
zisztenciájára. Egy ilyen törvény erősz-
kos interpretálása a legbékeliáltabb igaz-
ságtalanságoknak válhatik forrásává.

Éppen ezért tudni szeretnők, mit akar
mondani tulajdonképpen a miniszter-
tanácsi határozat és hová céloz a készü-
lő törvényjavaslat.

VILÁG TÜKRE

A „haza”

Hanz Liepmann „Das Vaterland” című
regénye kétségkívül egyike azoknak
az írásoknak, amelyek a legrealisztikusab-
ban adják vissza a németországi történe-
ségeket. A regény alcíme: „Ein Tatsachen-
Roman” azaz autentikus minden színe-
zés, a fantázia minden közreműködése
nélkül hűen levetített tények sorozata.
Nincs ebben a regényben — írja az elő-
szóban a szerző — egyetlen szó, amely
ne jelenlétemben hangozt volna el, egyet-
len ember, akit ne ismertem volna sze-
mélyesen, egyetlen tény, amelyet nem
láttam volna, vagy amelyet nem olyan
barátaim közöltek volna velem, akiket
évek óta ismerek és akikben teljes a bi-
zalom.

A szerző 1933 év júniusában kénytelen
volt elmenekülni Németországból. Titok-
ban kétszer is visszatért (júliusban és
szeptemberben) és gyűjtötte személyes
tapasztalatait és élményeit keresztül az
anyagot, Hanz Liepmann új regényét a
hitlerista Németországban meggyilkolt
zsidók emlékének dedikálja. Ezt az újsze-
rűt és megrázó dedikációt indokolja a szer-
ző az alábbi megrendítően egyszerű sza-
vakban:

„Az nem lepett meg, hogy februártól
kezdve kutatnak utánam Németországban
(amíg júniusban megtaláltak), — nem le-
pett meg és nem panaszkodom. Azt is
megértem, hogy Németország mai urai-
nak kulturális programja keretében el-
égették és meggyalázták könyveimet
azok, akiknek szellemi termékei addig
nem juthattak nyomdafestékekhez. Nem
panaszkodom emiatt. En ellenfeleik vol-
tam. Mi valamennyien, sok millió mun-
kás, és intellektuál, ellenfeleik voltunk.
Mindannyian életünket is feltettük a
kártvára azért, hogy legalább a mi ge-
nerációnk gyermekei legyenek boldogab-
bak, mint mi voltunk. Nem panaszkodom
tehát azért, hogy szembeszálltak velünk,
bár ellenfeleink metodusai nem a 20. szá-
zadnak, hanem Néro Romájának felel-
nek meg. És ezért ezt a könyvet nem baj
társainnak dedikálom, hanem az elkin-
zött, legyilkolt németországi zsidóknak.
Nem voltak teljesen ártatlanok, nem szé-
píték és nem hallgatok el semmit. De
ártatlanul kínozták meg őket. Zsidónak
lenni nem meggyőződés, hanem sors. Sen-
kit sem lehet felelőssé tenni azért, hogy
minek született és csak azért lehet vala-
kit megbüntetni, amit saját akaratából kö-
vetett el. Éjjelenként nem tudok aludni,
midőn a zsidókra gondolok. Az igazság-
ról van szó.

Az egyszerű emberiségről, amely az
embert az állattól megkülönbözteti. Éj-
szakáról-éjszakára sóhajok, jajkiáltások,
ordítások zúgnak fülembé. Látom, mint
haj el lassan a tekintet, mint lapítanak
szét kezeiket, amíg véres péppé válnak, —
vérző szakállakat, kifordított lábakat lá-
tok. Halottak! Halottak! A zsidók nem vo-
tak ellenfeleik és hogy őket mégis meg-
kínozták, leölték és kínozzák most is, mi-
dőn írom ezeket a sorokat, amikor a nap-
fény ragyog, gyermekek játszanak az em-
berek lézengenek, a virágok bontakoznak
— ez az, ami nem hagy aludni.

Nem, a zsidók nem voltak ellenfelek.
Ismerek közülök egyet, hírneves jogászt,
aki semmiféle irányban nem tevékeny-
kedett és aki internálótáborba jutott egy
szolgálatában lévő fiatal ügyvédjelölt
feljelentése folytán, aki magának akarta
megkaparintani klienseit. Ma a fiatal
ügyvéd vágya már teljesült, az ügyvédi
iroda megalapította pedig, bárkiről is
beszélnek hozzá, akár szenvedő társairól,
akár feleségéről (aki egyszer engedélyt
kapott arra, hogy meglátogassa és mi-
dőn meglátta, ájultan esett össze), ha bár
kiről beszélnek neki, arca a félelemnek
egy grimaszába torzul, kezét borzadó
szemei elé, feje fölé emeli — mintha
ujjal bütésekkel szemben védené magát.”

A „Kulm” nevű gőzös az Északi ten-
gerről, szokásos halásziutjáról tér visz-
sza, 1933 március 1. A hajó három hónapig

Henry Barbusse leleplezi, hogy a „királyrikkancsok“ Berlin pénzével rendezték a párizsi zavargásokat

A világhírű író bejelenti, hogy lerántja a leplet a francia történelem legsötétebb és leggazabb akciójáról

Párizs, március 1. A Le Journal kivonatosa közli Henry Barbusse, az ismert francia baloldali író és újságíró rendkívül érdekes cikkét, mely az utolsó két hét politikai eseményeivel foglalkozik. A Le Journalnak eme cikkét az alábbiakban kivonatosa közöljük:

A letört osztrák forradalom véres kullisszái mögött egy pillanatra láthatóvá válnak azok a történelmi erők, melyek az emberiség sorsát irányítják. Ma már az egész világsajtó nyíltan hirdeti, hogy a bécsi forradalom egy nemzetközi szervezettel jött létre és tervszerű munkája volt és hogy ennek a szervezetnek az érdekhuzalai minden látszólagos ellentét dacára is Berlin és Róma hatalmi szférájának legutóbbi pontjait kötik össze. Nem nehéz ugyanis az összefüggést megtalálni az elmúlt két hét olyan nagy horderejű politikai eseménye, mint a francia sztrájk és a bécsi forradalom között. Ha magunk elé állítjuk azokat az utólag aktszerűen megállapított adatokat, melyek a szélsőségek francia reváns politika és Vilmos császár titkos propaganda-irodájának nagyon is üzlet szerű kapcsolataira vonatkoznak, úgy ez a néhány adat mélyen belevilágít abba a boszorkánykonyhába, melynek falai között az ugynevezett új leszámlást előkészítik.

A baloldali amerikai és angol lapok

ma már nyíltan hangoztatják, hogy azoknak az eseményeknek, melyek a legutóbbi hónapokban Párizst a feje tejejére állították a rugóját Berlinben kell keresni, még pedig a Rosenberg és Göbbels által vezetett ugynevezett nemzeti szocialista külügyi hivatalban. El kell ismerni, hogy a nemzeti szocialisták a politikai propaganda nagymesterei voltak. Hogy ebben a propagandában nem alkalmazták mindig a legújabb eszközöket s hogy a cél érdekében néha tulságosan merész lépésekre határozták el magukat, ez lehet egy kényes intellektuális mérlegelés tárgya, de nem von le semmit a nagy német reklám jelentőségéből. Európában az utóbbi évtizedekben két nagy áramlat harcolt egymással s ez a harc a propaganda modern eszközeivel folyt, akár csak két nagy fogpaszta vagy cigarettapapír cég mérkőzéséről lenne szó — a két cég bolsevista és a fasiszta diktatura volt.

Az olaszok találták fel de nem tudtak belőle világcikkeket csinálni, ami a fasiszmból világcikkeket csinált, az a német reklámélmény volt. S be kell vallani, hogy Göbbels egyelőre csatát nyert, mert még ott is győztek, ahol — mint például jelenleg Ausztriában — ellenük fordult a diadalmaszkodó fasiszmus.

Gurul a német márka

Németország a saját egysége érdekében, melyet akármilyen erőszakos uton is teremtett meg, mégis elért annyit, hogy minden ugynevezett belső zavaró hangot elnémított — nos ez csak fél-eredmény volt mindaddig, amíg ezzel az általuk harsányan hangoztatott egységgel szemben nem állott ugyanolyan harsány zűrzavar a tuloldalon. Amíg Franciaország ott állt a poszton, addig Németország számára vereséggel végződött minden olyan akció, mely az új rezsimet halálosan körülölelő jégpáncélból ki akarta szabadítani a harmadik birodalmat. A Staviski-botrányban azután végre élénk reklámszímattal megszagolták Göbbelsék az ugynevezett pszichológiai momentumot. Akcióba lépett a német titkos propagandahálózat, melynek már járt utai voltak Párizsban, még azokból az évekből, amikor a szélső nacionalista sajtó a Krupp gyár tantíjmeiből építette ragyogó újságpapját a boulevardokon. Akcióba lépett a német pénz, a guruló márka. Akcióba léptek ennek a remekül kiépített szervezetnek titkos ügynökei és a mindenre kapható világvárosi csöcselő-

ket kivitték Párizs uccáira, bedobták az erők mérlegébe a legveszélyesebb tétet — a forradalomért.

Németország nem először nyert csatát — igaz, hogy csak átmenetileg — a forradalommal, melyet az ellenfél soraiban lobbantott lángra, hiszen nem szabad elfelejteni, hogy a bresztlitovszki béketárgyalásokon ugyanazokkal az orosz forradalmárokkal ült szemben Németország, kiket ő szállított plombált vagonokban hazra Oroszországba s kiket ő látott el pénzzel. Ez a szellem rendezte a párizsi zavargásokat, ez a rendszer lobbantotta lángra a forradalom tüzeit egy-két napra Párizsban és ez a titkos kéz taszította le a miniszterelnöki székről azt a Daladiert, aki a Németországgal való leszámlás leg-radikálisabb képviselője volt ma Franciaországban. Németországnak szükség volt arra, hogy Franciaország egy-két hétre a saját belső zavaraival legyen elfoglalva. Németország ma már nagyon jól tudja, hogy minden csak idő kérdése és aki időt nyer, az csatát nyer.

Mit nyert Berlin a párizsi zavargásokon?

Henry Barbusse lapja bejelenti, hogy legközelebbi számában megkezdje leleplezéseit, amelyekből ki fog derülni, hogy a „királyrikkancsok“ Berlin pénzével rendezték a párizsi zavargásokat.

hogy napidíjas suhancokat és proletárokat hoztak fel vonatszámsra a szükség esetén még ma is német érzelmű Lotharingiából. Barbusse bejelenti, hogy a francia történelem legsötétebb

és leggazabb akcióját fogja leleplezni. Daudet híve, természetesen máris hevesen védekeznek, még pedig úgy, hogy ellenakcióba mennek át, ami csak növeli a zavart, ami pedig mindenképpen Göbbelsék malmára hajtja a vizet.

Berlin számítása majdnem maradék nélkü bevált. Azalatt az idő alatt, míg Franciaország a kormányválság és az accai zavargások náthalázában jzadt, a németek és a lengyelek egymás nyakába borultak, ami, akárhogyan is forgatják a dolgot, mégis csak súlyos csapás volt Párizsnak. Ugyanekkor meg-ingott Anglia határozott bizalma is, ami érthető, hiszen közismert dolog — s ezt a franciák a múlt század történelméből többször megtanulhatták —, hogy Anglia a kontinensen mindig a legszilárdabb szövetségesre támaszkodik, s ha VII. Edvárd kellő időben fel-

Adóbonok
 vétele és eladása hivatalos napi árfolyamon, helyi bankok útján
I. MOSCOVICI
 Bucuresti, Str. Justitiei 63.
 Telefon 396/17.

ismerte az erőt, ami a revánseszmé által egyéforrasztott francia nemzetben rejlett a háboru előtt a súlyos társadalmi betegségekben szenvedő német birodalommal szemben, akkor a hívős és szűkszavu sir John Simon nyilatkozataiból máris kiolvasható, hogy Anglia, ha nem is nyíltan és nem is eltökélten, de új szövetségest keres. És ez az, amit Berlin a francia zűrzavartól nyert.

Ma kiáltják ki Mandzsuria császárává Pu-Ji közlársasági elnököt

A japán kormány beavatkozik az angol-japán tárgyalásokba

London, március 1. Csang-Csunból jelentik, hogy a Pu-Ji, Mandzsuria közlársasági elnöke ma letette az esküt, amelynek megtörténte után Mandzsuria császárává fogják kikiáltani.

Egyidejű jelentés szerint a tókiói kormány utasítást adott Matsudeira londoni japán nagykövetnek arra, hogy avatkozzék be a zsákucéba jutott angol-japán tárgyalásokba.

Tókiói jelentés szerint Atoyama köz-

oktatásügyi miniszter előterjesztette lemondását, mert azzal vádolták meg, hogy a szelvyukai párt céljaira számtal összegeket más célokra használt fel.

Tegnap egyébként Japán több városában razziák voltak a kommunista agitátorok felkutatására. Ezerkét száz személyt került letartóztatásba. Tizenöt titkos nyomdát fedeztek fel a razziák során.

Mélységes rejtély borítja Popovici dr. kormánypárti képviselő meggyilkolásának ügyét

Cernautiban temették el a meggyilkolt képviselőt

Bucuresti, március 1. A rendőrség és az ügyészség nagy apparátussal folytatja a nyomozást a tragikus körülmények között meggyilkolt dr. Eusebie Popovici kormánypárti képviselő halála ügyében, akinek érdemeit a kamarara tegnap délutáni ülésén a kormány nevében dr. Nistor bucovinai miniszter méltatta. Nicolescu-Bolintin vizsgálóbíró tegnap este a bucaresti rádióban ismertette a büntényt és felhívást intézett a főváros lakosságához, hogy igyekezzék a hatóságoknak a gyilkosság felderítésében segítségére lenni. Mint ismeretes, a meggyilkolt képviselő világlának előszobájában egy barna színű kalapot találtak, amelyet az egyik gyilkos felejtett ott. A kalap az egyik bucaresti üzlet kirakatában van minden délután kitéve.

tak el, bár a szobákban, amelyekben ke résztül Popovici dr. hálószobájába jurtottak, értékes perzsaszőnyegek és ezüstnemű volt. Ugyancsak különösnek találták a nyomozó hatóságok, hogy a villához vezető kapu zavarzarta a gyilkosság estején nem volt belülről elrekeszelve, sőt a szokástól eltérően a hálószoba ajtaja sem volt becsukva. Végül érthetetlennek tartják a nyomozó hatóságok, hogy Popovici, akít a zaj ébresztett fel éjszaka almból, nem nyult azonnal éjjeli szekrényének fiókjába, ahol revolverét tartotta.

A kalapon kívül az ágy mellett szemüveget is találtak, amelyről kezdetben azt hitték, hogy az áldozaté, utólag azonban kiderült, hogy ezt is a gyilkos vesztette el. A szemüvegnek csontkerete van, tehát a gyilkos jobbmodu, vagy legalábbis jobb körökben is megforduló egyén kellett, hogy legyen. A nyomozó hatóságok különösnek találják, hogy a gyilkosok semmit sem lop-

A gyilkossággal kapcsolatosan az éjszaka folyamán a rendőrség letartóztatást fogantatott, amelyről egyelőre minden közlelbbi információ megtagadott. A hatóságok nem tartják kizártnak, hogy a nyomozás egészen sajátásgos fordulatot vegyen. A meggyilkolt képviselő holtteste fölött egyébként Ta taresen miniszterelnök, Saveianu kamarai elnök és számos liberális képviselő jelenlétében gyászistentiszteletet tartottak majd a meggyilkolt hült tetemét Cernautiba szállították, ahol ma délután három órákor általános részvét mellett temették el.

a pár selyemharisnya, figyelve, könnyed el művésben egy orosz ének nagy lelki megelmí játékaít és tragi írja meg. Egy darab hol megdöbentően le pompás regény. Ara tó az Uj Kelet könyv szszeg és portóköltésé mellett, vagy után

MÁRCIUS 5-én
 este 9 órai kezdettel
irodalmi főrvényszéket
 rendez a clujji Wizo és Aviva-Barisszia Lion Feuchtwanger
„Zsidó háboru“
 című regénye fölött.

Megjelent! **Megjelent!**
Rettenetes Adolf
 tragikomikus éposza, jledelemes jambusokban, kellemetes rövidséggel, melyben megvagon énekelve a braunau mázolólegény csodálatos pályafutása — a létra alsó fokától a kancellári székig.
 Zsidóknak fölöttébb javallva írta:
Salamon László
 Egyszerre fog sirni és nevetni rajta!
 Azonnal rendelje meg az Uj Kelet könyvostálya útján. Ára 20 lej és portó.

SPORT

Eltörlik a taccsbedobást a futballban?

Londonból jelentik: Az utóbbi időkben egyre több olyan vélemény hangzik el, mely szerint a futball több fontos szabálya módosításra szorul. Elsősorban a taccsbedobás megszüntetéséről volna szó. A gondolatnak lelkes támogatói vannak már az angol futballban. Azt mondják, hogy ha az alapvonalon kirugott labdáért szögletugrás jár, akkor az oldalvonalon kirugott labdáért az ellenfél javára járjon szabadrugás. Ezzel főként az időhuzást célzó taccsra rugásoknak akarnak véget vetni.

Egy másik javaslat a gólbírák intézményét akarja újra rendszeresíteni. Sok zöldasztal mellett vitát lehetne megelőzni, ha tényleg külön bírák kerülnének mind a két kapu mellé, mert hiszen a bíró sokszor nem tudja elég gyorsan követni az akciót a mezőnyben és döntő pillanatban távol áll a kaputól. Ugyanez a határbírákra is. Egyelőre azonban nincs remény arra, hogy az International Board elfogadja ezt a módosítást.

BOXBAJNOKOK ISKOLÁJA...

20-30 fiatal gyermek tornázik a Haggibor torna-borszakosztályában, 10-12 évesek a legfiatalabbak, de feljebb emelkednek is vannak közöttük. Legutóbb versenyt is tartottak. Óriási izgalom előzte meg. A verseny után egy kicsit lecsendesült az érdeklődés. Gyémánt, a tréner, azonban nem hagyja magát. Most egy palesztinai turát helyezett a legjobb boxolóknak küldésbe és bizony ezek firkednek is a „legjobb” cím elnyeréséért. A fiúk tornagyakorlatokat végeznek a lustábbak félreálmának, egyik a derekát, a másikat a kisujját fájlalja, de a többség hősiessé, lelkesedéssel végzi a tornagyakorlatokat, hisz tudják, hogy ez is szükséges a „világ bajnokság” eléréséhez, vagy legalább is a beigért palesztinai utához. A boxolók hozzáfognak a tréninget megelőző izgalmas játékokhoz, az „árnyékharchoz”. A szalmalomharcot nevezik a bozminnyelven azt az érdekes és izgalmas játékot, melyben a falmentén állva mindegyik „bajnok” saját árnyékát igyekszik knock-outolni, az ügyesebbek igazi Don Kiszotte módon, de az ügyelenebbek közül is mindegyik kitesz egy Sancho-Panzát. Ezt bezzeg mindegyik szívesen csinálja, hiszen ennél nincsenek kitéve annak a veszélynek, hogy ütéseik viszonzásra találjanak „ellenfeleiknél”. A „kesztyűzésnél” azaz az igazi boxtréningnél már jóval kevesebb precedens akad. Mindegyik félti magát és csak a legbátrabbak (akik nem mindenkor a legjobbak is) állnak ki gondolkodás nélkül a pályára. Megkezdődik a „kesztyűzés”, az izgalom olyan magas fokra hág, mint akármelyik bajnoki mérkőzésen, végül az egyik fú győz, mire a másik természetesen durvasággal vádolja meg legyőzőjét és kárvalótt képpel megy öltözködni, de a következő percben már elfelejti a vereségét és büszkén fogadkozik, hogy a versenyig még sok van és akkor biztosan ő fog győztesen ki-kerülni.

Horosz Béla, Románia műkorcsolyázó bajnoka, kitűnő sporthírlapíró kollégánk állandó tartózkodásra Brasovba költözött. Távozása téli sportéletünkre érzékeny veszteséget jelent.

A SC Visoky Tatra második bucaresti mérkőzése a Telefon Club ellen 1:1 arányban eldöntetlenül végződött.

Sayers, Jelige: „Gyilkosság”. Egy hír detéiroda titkai: vér, arany, kokain. A 28 lejes detektívroman. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség előzetes beküldésével vagy utánvétellel.

KÖZGAZDASÁG

Hogyan módosítják az egyenes és globális adót

Globális adó helyett superkvóta lép életbe. A 100 ezer lejes minimális adót 40 ezer lejre szállítják le. Ötmillió feletti jövedelmet 30 százalékkal adóztatnak meg

Bucuresti, március 1. A törvényhozó tanács nyilvánosságra hozta az egyenes adó törvényének végleges módosítását. A mezőgazdasági építkezési kereske-

demi, ipari, ingó és szabadfoglalkozási jövedelmekre kivetett egyenesadót a következőképpen módosítják:

Jövedelmek	Allami adó s azalekban	Megyei adó	Községi	Agár-kamaraik illeték	Keresk. és iparkamaraik	Munkakamaraik	Utadó
Mezőgazdaságiak							
a tulajdonos által műveltek	6	3	2	0.50	—	—	2
bérelt földek	7	3	2	0.50	—	—	2
abszentiista birtokok	24	3	2	0.50	—	—	2
erdők	8	3	2	0.50	—	—	2
Épületek	10	2	5	—	—	—	2
Külföldön tartózkodók épületei	20	2	5	—	—	—	2
Ingó jövedelmek	14	—	—	—	—	—	1
Kereskedelmi jövedelmek	9	2	2	—	1	—	2
Ipari jövedelmek	7	2	2	—	1	—	2
Bank jövedelmek	11	2	2	—	1	—	2
Szabadfoglalkozásuk	5	1	2	—	—	—	2
Iparosok	7	1	2	—	—	—	2
Művészek	4	1	2	—	—	0.30	2

1934 április elsejétől a globális adó megszűnik, helyébe supraquotát állítanak fel. A supraquotát a fizikai munkásoktól és a bírósági személyzettől is behajtatják és ez alól semmiféle foglalkozási ág nem képezhet kivételt.

A legkisebb jövedelem melyre supraquota esik évi tízezer lej. Az ingó jövedelmekre az egységes adót három százalékban állapítják meg.

Az adókvóták ellen harminc napon

belül fellebbezést lehet bejelenteni a spe- cialisan felállítandó fellebbezési bizottságokhoz. A bizottság azonban csak ugy adhat helyt az adófizető fellebbezésének, ha ez ki tudja mutatni, hogy ezévi adóztatott jövedelme legalább husz százalékkal esett vagy emelkedett.

A 100.000 lejes minimális adót 40.000 lejre szállítják le. A globális adót, illetve a nyereségadót a következőképpen állapítják meg:

quota	adó	minden	1000 lej adó növekszik	9 lejtel
10.000	0.80	80	19	19
20.000	0.85	170	22	22
30.000	1.20	360	30	30
40.000	1.45	580	37	37
50.000	1.76	880	44.50	44.50
60.000	2.05	1.230	51	51
80.000	2.65	2.120	64	64
100.000	3.06	3.060	77	77
120.000	3.50	4.200	90	90
150.000	4.24	6.360	103	103
180.000	5.15	9.270	116	116
220.000	6.35	13.970	129	129
270.000	7.80	21.060	142	142
320.000	9.—	28.800	155	155
400.000	10.42	41.680	168	168
500.000	12.—	60.000	181	181
600.000	12.25	79.500	194	194
700.000	14.—	98.000	207	207
800.000	14.58	116.640	220	220
900.000	15.12	136.080	233	233
1.000.000	15.57	155.700	246	246
1.500.000	17.95	269.250	275	275
2.000.000	19.20	382.000	304	304
3.000.000	20.25	607.500	333	333
4.000.000	22.50	900.000	362	362
5.000.000	24.—	1.200.000	391	391

Minden ötmillió lejen felüli jövedelmet 30 százalékkal adóznak meg.

Románia nagyipara 18 milliárd lej értékű nyersanyagot igényel

Ha a kompenzációs akciók részére a kellő mozgási szabadság meglesz, a nyersanyagimport akadály nélkül lebonyolítható

Bucuresti, március 1. Románia az elmúlt év külkereskedelmi adataiból megállapíthatóan Európa minden országába exportált. Gabonát, fát, szemeserményeket, gyümölcsöt, tojást, állati termékeket, élőállatot. A múlt év kontingentálási, illetőleg kompenzációs módszereivel lebonyolított kivitelének köszönhető Románia, hogy új piacokat szerezhetett a román terményeknek.

Az új gazdasági módszerek egyben a belföldi ipart duzzasztották és a nagyipari termelés felfejlődése kétségtelen. Az a különös helyzet elé állt az új gazdasági rendben az exportőr, mezőgazdasági termelő és az importőr-nagyipar, hogy kontaktusban működve a valuták szükségtelen és veszélyes kiözönlésének megakadályozására cooperative bonyolítsák le kompenzáció for-

májában eladásukat és beszerzésüket.

Hogy a két termelő és a külföldi piacok megfelelő módon egymásra találjanak, alakultak a kompenzációs tranzakciók részére intézmények. Ezek között egyik legjelentősebb a Cagero S. A., mely vállalat a Bloch-importator vagja és alapítói között a Scherg és Tsa 110 éve működő posztógyár, a Hershaimer, a Schiel, a Leonida, a Saral és a Busteni Papirgyár cégek szerepelnek. Vezetője a vállalatnak Grossz Eugen vezérigazgató aki az ipari nyersanyag-szükséglet megszerzési lehetőségéről a következőket mondotta az Uj Kelet munkatársának:

— Románia nagyipara előtt óriási lehetőségek állnak. Termelését felemelheti, megjavíthatja olyannyira, hogy a belföldi szükségletek nagyrészt állat-

hassa. Hogy ez a fejlődési processzus, az az óhajtott állapot bekövetkezhesék és állandósulhasson, a nagyipar nyersanyag-szükségletének megszerzési lehetőségeit kell biztosítani. A nagyipar komoly megfontolás és a helyzet mérlegelése után arra az álláspontra jutott, hogy a mai módszereket kell fenntartani és fejleszteni, praktikussá tenni. Azonban a Banca Nationala valutapolitikájának kell ezen cél érdekében iparipolitikára átváltani. Az a nyolcmilliárd lej értékű nyersanyagimport, amit a Bancanát mai módszere felételez aligha elegendő, mert 18 milliárd lej összegű a belföldi nagyipar nyersanyag-szükséglete és ehhez hozzászámítva az az ötmilliárd lej összegű valutát, ami a Bancanatnak a külföldi bankok és kamatok kifizetéséhez szükséges, legalább 23 milliárdos kivitelre kell felépíteni a kompenzációs számítási terveket. Szerintem ezen számítási alap elfogadásával kell a további módszereket megállapítani a külkereskedelmi politikában.

Tőzsde

Irányzat Clujon szilárdabb.
Cluj. Buza 410, tengeri 190—195, zab 220, árpa 192—200, sörárpa 270—280, lucerna 28—30, lóhere 28—30.
Timisoara. Buza 340—345, ujtengeri 145, ótengeri 200, zab 200, árpa 180, tők mag 725.
Galati. Buza 350, árpa 140—142.50, zab 170—175, rozs 200, ujtengeri 113, ótengeri 205—210.

Közföldi gabonátözsdek

Csikágó. Buza máj. 87.25—57.37, júl. 86.12—86.25, szeptember 87—87, tengeri máj. 50.50, júl. 52.50, szept. 54.25, zab máj. 34.87, júl. 34.37, szept. 34, rozs máj. 60.75, júl. 61.87, szept. 62.87.
Winnipeg. Buza máj. 6812, júl. 69.37, árpa máj. 41.87, júl. 42.75.
Liverpool. Buza már. 4.00 étnyolcad, máj. 4.02 háromnegyed, júl. 4.04.75, okt. 4.05 és fél, tengeri febr. 8.07 és fél, márc. 8.04 és fél, apr. 7.00.

Pénzpiac

Bucuresti tőzsde Zürich 32.35—32.68, Berlin 39.65—40.65, Newyork 100—107, London 508—518, Párizs 6.58—6.59, Milánó 8.70—8.82, Prága 4.10—4.13, Wien 22.75—23.25, Amst. 67.35—67.85, Brüssel les 23.35—23.50, Belgrad 2.25—2.50, Varsó 18.70—19.50, Madrid 13.70—14.20, Budapest 29.24, Stockholm 28.
Zürichi tőzsde. Bucuresti 3.08, Amst. 208.32 és fél, London 15.72, Milánó 26.50, Budapest 7.00, Wien 73.30, Berlin 122.65, Newyork 310, Párizs 20.38, Prága 12.84 és fél, Varsó 58.32 és fél.

Cluji Kereskedelmi és Iparkamara

514—934.
Mj. a cluji Kereskedelmi és Iparkamara elnöke tekintettel az 1929 április 20-án az 1233-as számú magas királyi dekrétummal approbált Kereskedelmi és Iparkamarák módosításáról szóló regulament intézkedéseire, tudomására hozzuk mindazon kereskedőnek, iparosnak és kézműiparosnak, akik neki tényleges székhelye ennek a Cluj-Násáud, Salaj, Somes és Turda megyékből alakított Kamara területén van, hogy a választási névjegyzékek, melyek az 1933-as évi választások alapjául szolgáltak, közszemlére vannak kitéve 1934 április 1-ig a cluji Kereskedelmi és Iparkamara C. Marechal Foch No. 51, szám alatti épületének I. emelet, 9. számú szobájában, ahol megtekinthetők minden munkanapon d. e. 9—12-ig.

A választási névjegyzékek felülvizsgálás céljából vannak kitéve, hogy minden kereskedő kinek neve nem szerepel ezen a választási névjegyzéken, kérhesse az abba való felvételét.

Azoknak a novaj kilnek tagsági mfnőségük megszűnt, ezen választási névjegyzékből törlöttetni fognak.

Azok a személyek, akik kérni fogják ezen választási névjegyzékekbe való felvételüket kötelesek kimutatni a következőket: foglalkozás lakhely, 1933. évről kirótt kereskedelmi adó összege és hogy a cég legalább egy év óta áll fenn.

Cluj. 1934 február 24.
s. k. Eugen Besa, s. k. N. Căciula, elnök. főtitkár.

Büntetés a törvény milliárd büntetés

Barcsay Tamás

Cluj, március. Ismeretes, hogy egyesítve tüntetéseket a polgárok feketeszeszperbe ítéletet kaptak a kus 476 millió szeszest, közdonost is, akiknek gásokat elkövetpert a törvényhozhoz tették, itt a lás hosszas jog egyes ügyeket leg tárgyaló sze

Ösüörtökön a zó szekelőin tárperek. Az állam védet küldött, ho tartásák. Gheciu ügyvédek mellevian képviselte. Ciugudeanu ügy ügy Barcsay pere volt. Barcsay Rotschild S működése alatt rat. Barcsayné ügyvéd képvisel

A tárgyalás dult. Az állam a kérdést, hogy gyalásához az lam ügyvédei a tárgyalás meben az ügyész nem lehet. Ugy zését kérte Eng szerint a véden szeszgyáiban tö mert nem felel gyáiban méit es kozolag a szesz fasat.

M Jén

A zsidó állam

London, március. Kelet, hogy a tárgyalásokat a ben egyrészt a nyugateurópai mitétagokkal, öntetüen megá bi hónapokban nyek feltétlen Actions Comité tárgyalásoknak cionista exeku össze Jeruzsá ülését. Ez az a lesztinában u szervezet nagy C. március 25-

Jeruzsálem, mann, Richat Israel Rosoff

TO

szabó im A spanyol zsid zsidó tereador Toledó a spa Falandorregán Jubileumi kiad delhet az Uj Vidéki ke

Büntető bírságnak minősítette a törvényszék a szeszgyárosok fél-milliárdos pénzbüntetését és a büntető perrendtartás alapján fogja a pert letárgyalni

Barcsay Tamásné gyártulajdonost felmentették a bírságolás alól

Cluj, március 1. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy a clujai törvényszék egyesítve tüzte ki azoknak a szeszgyárosoknak polgári perét, akik az ismert feketeszeszperben már büntető uton ítéletet kaptak a törvényszéktől. A fiskus 476 millió lej bírsággal sújtotta a szeszgyárosokat, köztük néhány gyártulajdonost is, akiknek albérlői a szeszkihágásokat elkövetették. Az egyesített pert a törvényszék második szekciójához tették, itt azonban az első tárgyalás hosszas azon fejtegetése után az egyes ügyeket visszatették az eredeti leg tárgyaló szekciókhoz.

Ösütfőtökön a törvényszék különböző szekcióján tárgyalásra kerültek a perek. Az állam Bucurestiből két ügyvédet küldött, hogy a magánvádat fenn tartásák. Ghicciu és Plaznicu bucaresti ügyvédek mellett a clujai Rusu Octavian képviselte a fiskust, míg a vádat Ciugudeanu ügyész látta el. Az első ügy Barcsay Tamásné földbirtokos pere volt. Barcsay Tamásné szeszgyárt Rotschild Sándor bérlette és az ő működése alatt bírságolták meg a gyártulajdonost dr. Engelberg Izsó ügyvéd képviselte.

A tárgyalás érdekes jogi vitával indult. Az állam ügyvédei felvetették azt a kérdést, hogy szükséges-e a per tárgyalásához az ügyész jelenléte. Az állam ügyvédei azt hangoztatták, hogy a tárgyalás merőben polgári ügy, melyben az ügyésznek semmi szerepe nem lehet. Ugyanakkor az ügyész mellőzését kérte Engelberg Izsó dr. is, aki szerint a védenek nem volt részese a szeszgyártásban történt visszaéléseknek, mert nem felelt ról, hogy bérlője a gyártulajdonost csinált. Idézte erre vonatkozólag a szeszgyártó 30-ik paragrafusát.

A törvényszék rövid tárgyalás után úgy döntött, hogy az ügyesség ebben az esetben

nem képviselheti magát a tárgyaláson.

A döntés ellen az ügyész felfolyamodással élt a táblához. Dr. Engelberg Izsó tartotta meg ezután beszédét, melyben ismertette a szeszgyártóknak azt a paragrafusát, mely előírja, hogy a gyártulajdonos csak abban az esetben felelős a kibérelt gyárban történt visszaélésekért, ha előzőleg ilyenirányú nyilatkozatot aláírt. Miután ez esetben hasonló nyilatkozat nem történt, Barcsay Tamásné a bírságban nem lehet elmarasztalni.

A törvényszék rövid tanácskozás után helyt adott az érvelésnek és

Barcsayt a bírságolás alól felmentette.

Az ezután következő tárgyalásokon is megismétlődött a vita az állam ügyvédei és az ügyész között abban a kérdésben, hogy az ügyesség jelen lehet-e a tárgyalásokon, vagy sem. Ciugudeanu ügyész a szeszgyártó 248-as szakasza alapján azzal érvelt, hogy a szeszgyártóknak kivett pénzbüntetés büntető bírság, miután be nem hajthatóság esetén büntetőbírsággal tekinthető ki. Az állam ügyvédek replikája után a törvényszék

az ügyességnek a tárgyaláson való képviselése mellett döntött.

ami ellen az állam ügyvédei élték felfolyamodással.

Miután a szeszgyártóknak a tárgyaláson nem voltak jelen, a döntés alapján a törvényszék elrendelte büntető uton való beidézésüket, ami ellen az állam ügyvédei és a védők is felfolyamodással élték.

London, március 1. Dr. Julius Bructzkus volt litvániai miniszter, a revizionista mozgalom egyik vezetője, továbbá S. Y. Jacobi, a revizionista világszervezet végrehajtóbizottságának elnöke és dr. M. Schwarzmann, az angol revizionista szervezet elnöke nyilatkozatot tettek közre, amelyben cáfolják a cionista exekutívé ama állítását, mintha a revizionista tömegpetíció az angol kormány politikája ellen irányulna. Hangsúlyozzák, hogy a petíciómozgalom nem angol-

ellenes. Kifejtik továbbá, hogy a Jewish Agency kénytelen állástfoglalni egy olyan politikai tömegmozgalmassal szemben, amelyet neki kellett volna megvalósítania. Már maga az a tény, hogy a petíció aláírói az angol politikai testületekhez is eljuttatták panaszukat, világosan mutatja, hogy a mozgalom távolról az angol ellenes tendenciától. Az angol néphez fordulnak a petíció aláírói és az angol közvéleménytől kérnek orvoslást a zsidó nép és a cionista tömegek sérelmeire.

Egyhavi fogházra, kétezer lej fizetésére és politikai jogainak, valamint újságírói működésének háromévi felfüggesztésére ítélte a helyi törvényszék dr. Krenner Miklóst

Cluj, március 1. Beszámolt az Uj Kelet Spectator-Krenner Miklósnak sajtóperéről, melyet a „Husvéti harangszó” című mult évben megjelent cikke miatt indított ellene az ügyesség. A cikket, amelyben Krenner Erdély autonómájáról írt, államellenesnek minősítette az ügyesség és ezen az alapon indítottak eljárást a hírlapíró ellen.

A hétfőn megtartott főtárgyaláson Krenner kijelentette a bíróság előtt, hogy a cikkel nem volt államellenes intenciója. Ezzel szemben Ciugudeanu ügyész súlyos büntetést kért a vádlott hírlapíróra, mert a román állam alkotmányát és törvényeit világosan kimondták, hogy az állam keretein belül nem

alakulhatnak autonómiák.

Az érdekes sajtóperben ma hirdett ítéletet a helyi törvényszék Popa-tanácsa. A Märzescu-törvény alapján hoztak ítéletet az ügyben, mely szerint egyhónapi fogházra, kétezer lej büntetésre és politikai jogainak, valamint újságírói működésének három évi felfüggesztésére ítélték a hírlapíró. Ez az ítélet az első Clujon, amely az újságíró hivatásának gyakorlásától eltiltja. A bíróságnak ez az ítélete annál inkább érthetetlen, mert a semmitörvény egyik döntvénye szerint sajtóperekben nem lehet alkalmazni a Märzescu-törvényt. Az ítélet ellen Krenner fellebbezést jelentett be.

A zsidó Kórházegyesület elnöksége visszautasítja a kórház elleni rágalmakat

Ismét névtelenül támadják a kórházat

Cluj, március 1. A clujai Zsidókórház működésével kapcsolatosan egyes sajtóorgánumokban ismét megjelentek cikkek, amelyek különböző kifogásokat és vádakokat emeltek a kórház működése ellen. E támadásokkal kapcsolatosan kérdéssel fordultunk a Zsidókórház elnökségéhez, amelynek részéről említett cikkekkel kapcsolatosan a következő nyilatkozatot adták:

A Kórházegyesület elnöksége hosszú időn keresztül elment a különböző híresztelések mellett, amelyek a karitatív intézmény működésével kapcsolatosan napvilágot láttak. Legfeljebb bizonyos keserűséggel kellett minden alkalommal megállapítania, hogy ez a nagy nehézségekkel küzdő fiatal intézmény, amely fennállásának rövid ideje alatt is olyan elfogulatlanok által elismert nagy teljesítményeket végzett, támogatás helyett csak rosszindulatú gúnyos részesül olyan egyének től, vagy orgánumoktól, amelyeknek támogatására joggal tarthatna igényt.

Mint mondtuk, szótlanul mentünk el a támadások mellett, különösen képpen, mert az azokban foglalt kifogások olyan személyes természetű kérdésekben gyökereztek, amelyekkel foglalkozni nem is lett volna méltó egy magasabb tudományos és szociális hivatást betöltő intézménynek. Nem hadhatunk el azonban szó nélkül a hírlapi cikk mellett, amely az egyik helyi lapban látott napvilágot és amelyben most már a személyi természetű kérdések bolygatásán a kórház munkásságának, irányításának tudományos értéke, vagy éppen megbízhatósága lesz kritika tárgyává téve. Állítólagosan „komoly”, a névtelenség jötevéen tartható leple mögé buvó „informátorok” adataira támaszkodva az említett cikk olyan vádakokat sorakoztat fel, a kórház működésével kapcsolatosan, amelyek rosszhiszeműségénél csak az alaptalanságuk nagyobb. A Kórházegyesület elnöksége a legnagyobb eréllyel utasítja vissza ezeket a vádaskodásokat és felszólítja a „névtelen” informátorokat, lépjenek ki állításaikkal a nyilvánosság elé, vállalják azoknak teljes felelősségét, hogy a közvéleménynek módjában legyen megítélni, kiknek és miért állott érdekükben szemenszedett

valótlanosságokkal sárt fröccsenteni egy karitatív intézmény áldásos működésére.

Egészen addig, ezek az állítások nem lépik túl az egyszerű rágalom kereteit, a Kórházegyesület elnöksége nem is kíván érdemben reflektálni rájuk. Csak a kuriózum kedvéért említjük meg például, hogy a kórház betegjeinek alapadásáról szóló állításnak éppen az ellenkezője igaz: az utóbbi hetekben a betegek száma a féréhelyeknek több, mint 80 százalékát töltötte be. Az ilyen állítások terjesztésének nyilván nincs és nem is lehet más célja, mint diszkreditálni ezt az intézményt, a diszkreditálásra egyedül a hírterjesztésnek ez az ormája adatott a „névtelen” informátorok számára.

A többi a kórház felsőbb irányítását érintő állítások csak nem egészen egészséges fantáziából születtek meg. Eppoly kevésbé lehet szó intézményünkben a főorvos diktatúrájáról, mint amennyire alaptalan az állítás, hogy a posztján immár 4-ik éve álló főorvosigazgató családi kapcsolatoknak köszönheti pozícióját. Installálásának körülményei ennek éppen ellenkezőjét bizonyítják. Ha csak nem akadt valaki, aki az igazgatófőorvosnak a kórház belső rendjével kapcsolatosan foganatosított valamely fegyelmű intézkedését diktatúrájának kívánja minősíteni. Egy ilyen minősítés azonban nem érthető sem az igazgatófőorvos, sem a kórház orvosi karának tanácsát, sem pedig magát az intézményt, amely a jövőben is hivatásához híven, igyekezni fog hivatását betölteni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

„Tasnad”. Legközelebb március 8-án lesz társasutazás Budapestre autocaron. Részvételidő: Budapest és vissza vízummal Lei 1280. Bővebb információt a Hermes Biro de voiaje Cluj, Cal. Regele Ferdinand 13. ad.

Március 25-én ül össze Jeruzsálemben a cionista Actions Comité

A zsidó állampárt pártközi konferenciát hívott egybe egy egységes politikai centrum megteremtése érdekében

London, március 1. Megírta az Uj Kelet, hogy a cionista exekutívé beható tárgyalásokat folytatott az utóbbi időben egyrészt a keleteurópai, másrészt a nyugateurópai és amerikai Actions Comité-tagokkal. A tárgyalások során egyöntetűen megállapították, hogy az utóbbi hónapokban történt politikai események feltétlenül szükségessé teszik az Actions Comité összehívását. Ezeknek a tárgyalásoknak az eredményeként a cionista exekutívé március 25-re hívta össze Jeruzsálemben az Actions Comité ülését. Ez az első alkalom, amikor Palesztinában ül össze a cionista világszervezet nagyszabású bizottsága. Az A. C. március 25-től 30-ig fog tanácskozni.

Jeruzsálem, március 1. Meyir Grossmann, Richard Lichtheim, dr. Soskin, Israel Rosoff, Robert Stricker és J.

TOLEDO

SZABÓ IMRE legújabb regénye.

A spanyol zsidók visszatelepítése. — Egy zsidó tereádor hősi élete és halála. — Toledo a spanyol zsidóság fellegvára. Faladorregény, a könyvtárszakszervezők jubileumi kiadás. Ára: 100 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztálya útján. Vidéki képviselők kerestetnek.

desi processzus, bekövetkezések, nagyipar nyersanyagbeszerzési lehetőségei. A nagyipar helyzete mérleléspontra jutott, et kell fenntartani tenni. A nemzeti valuta cél érdekében. Az a nyersanyagimport, módszere felétele. 18 milliárd nagyipar nyersanyaghoz hozzájárul. lej összegű, a külföldi borszához szükséges, átlagos kivitelezés, a számitási alap, a külföldi borszához szükséges, a számitási alap, a külföldi borszához szükséges.

de

árabb. 190—195, zab 270—280, 28—30.

345, újtengeri 100, árpa 180, tők

140—142,50, újtengeri 113.

tőzsdék

87,25—57,37, jul. 87—87, tengerei 54,25, zab 34, rozs 62,87.

6812, jul. 69,37, 75.

4,00 önyolead, 1. jul. 4,04,75, febr. 8,07 és fél, 7,00.

32,35—32,68, Newyork 100—107, 6,58—6,59, Mien 4,10—4,13, Wien 5—67,85, Brüssel 2,25—2,50, 13,70—14,20, 28.

3,08, Amst. 72, Milanó 26,50, 30, Berlin 122,65, 0,38, Prága 12,84.

32,35—32,68, Newyork 100—107, 6,58—6,59, Mien 4,10—4,13, Wien 5—67,85, Brüssel 2,25—2,50, 13,70—14,20, 28.

3,08, Amst. 72, Milanó 26,50, 30, Berlin 122,65, 0,38, Prága 12,84.

32,35—32,68, Newyork 100—107, 6,58—6,59, Mien 4,10—4,13, Wien 5—67,85, Brüssel 2,25—2,50, 13,70—14,20, 28.

3,08, Amst. 72, Milanó 26,50, 30, Berlin 122,65, 0,38, Prága 12,84.

32,35—32,68, Newyork 100—107, 6,58—6,59, Mien 4,10—4,13, Wien 5—67,85, Brüssel 2,25—2,50, 13,70—14,20, 28.

3,08, Amst. 72, Milanó 26,50, 30, Berlin 122,65, 0,38, Prága 12,84.

32,35—32,68, Newyork 100—107, 6,58—6,59, Mien 4,10—4,13, Wien 5—67,85, Brüssel 2,25—2,50, 13,70—14,20, 28.

3,08, Amst. 72, Milanó 26,50, 30, Berlin 122,65, 0,38, Prága 12,84.

és Iparkamara.

delmi és Ipari

ttel az 1929 ápr

as számú magas

próbált Kereske

ék módosításáról

kedéseire, tudó

razon kereskedő

iparosnak, akik

ennek, a Cluj,

és Turda me

mara területén

névjegyzékek,

választások alap

nlére vannak ki

a clujai Kereske

l. Marechal Foch

ületének I. me

an, ahol meg

unkanapon d. e.

vezékek felülviz

ítése, hogy min

ve nem szerepél

igazgatóknak, kér

vételét.

nek részlegi m

n választási név

nek.

ik kérni fogják

vezékekbe való

kimutatni a kö

ssze lakható, 1933.

ni adó összege és

egy év óta áll

24.

s. k. N. Căciula,

főtitkár.

Knorr

Zabpehely és zabliszt

Schweici-gyártmány

Izletes, könnyen emészthető, tápláló. Gyengélkedők, betegek, lábadozók, szoptató anyák és csecsemők, növéskorú gyermekek, cukorbeteg, ideg- és gyomorbetegségek részére.

A satumareai hitközségi béke ünnepe volt Teitelbaum főrabbi beiktatása

Hogyan jött létre a békeegyezmény a két egymással szemben álló hitközségi párt között

Satur-Mare, március 1. (Az Uj Kelet tud.) Aki figyelte az utóbbi hetek eseményeit, az világosan látta, hogy a satumareai hitközségi háború döntő fázisba jutott.

Hat esztendeig tartott a harc. A chaszid és askenázi ideológia hívei két hatalmas táborba tömörülve küzdöttek a satumareai hitközség hegemoniájáért. Sokmilliónyi vagyont és rengeteg zsidó energiát emésztett fel a harc, mely utóbbi stádiumában az ekerülhetetlen szakadás közeledő rémület vetítette elé.

A satumareai hitközségi háború likvidálva lett. Az egyenlően hatalmas erőt képviselő táborok vezetőiben győzedelmeskedett az orthodoxia egységért való aggodalom és az egyre veszedelmesebben tátonzó szakadék fölött békeegyezményt nyújtottak egymásnak.

Teitelbaum Jóél ennek a békének a jegyében foglalta el kedden a satumareai főrabbi széket.

A satumareai békeszerződés

Nehéz volna még vázlatosan is kiragadni és megrögzíteni a határozatos háború fontosabb mozzanatait. Választások, beszédintézetek, sztrájkok, bojkottok, rágalmak, polémiák, központi irodák és kormánybeavatkozások tarkítják ennek a harcnak a történetét. Határain túl is megkülönböztetett figyelemmel kísérték a zsidóság tizezei.

Az utóbbi tárgyalásokat, melyek a békeegyezmény eredményezték, Grosz Dávid, a satumareai hitközség elnöke vezette. Az ő szívós energiája hengerelte le az összes feltornyosuló akadályokat és a két párt vezetői — kizárólag a hitközségi egységét tartva szem előtt — megtalálták az együttműködés platformját.

A békeegyezmény szerint a satumareai hitközség vezetését kibővített tanács látja el. A kibővített, 71 tagból álló tanácsot a régi és az újonnan választott vezetőség tölti be. Ez az 50 százalékos paritásos alapul szolgáló egyaránt választásokról is gondoskodik, amennyiben 50-50 százalékos arányt biztosít mindkét pártnak a hitközségi vezetésben. Azzal a megjegyzéssel, hogy a chaszidok képviselőiben 10 százalékban askenázi érdekműveletnek lesznek bevételei.

A békeegyezmény gondoskodik az új szabályok elfogadásáról, a főrabbi alapleges megjegyzéseinek figyelembevételével. A továbbiakban gondoskodik a törvényekről, ha az együttműködés mégsem volna lehetséges.

Ezek szerint, amennyiben egy esztendő alatt az együttműködés lehetősége mégis kizártnak találják, végre kell hajtani a szakítást. 300 hitközségi tag jelentkezése esetén, az askenázi párt megkapja a nagytemplom komplexumot. Továbbá gondoskodik — a chaszid párt támogatásával — autonóm jogokról egy külön orthodox hitközség aktív és passzív vagyonának proporciónális arányban való felosztására is.

Február 27-ike

Ezek a feltételek képezik a békeegyezmény gerincét. S a békeegyezmény fölötti örömtől áthatva, a most már egységes satumareai hitközség vezetősége impozáns és békéhez méltó fogadtatást ké-

sztített elő Teitelbaum főrabbinak.

Csak az, aki járt az utóbbi években Satur-Maren, aki akár egy rövid felőrra beleélhette magát abba a haretől tulfutott atmoszférába, aki közelebe jutott a hatalmas kráternek, mely naponta újabb és újabb lávatömegeket öntött magából, csak az bírja kellően értékelni a keddi nap jelentőségét. Erdély egyik legnagyobb hitközségének, a satumareai hitközségnek életében

Nem személyi természetű különbségek determináltak a mi harcunkat, hanem az orthodox zsidóságot érintő felfogásbeli különbségek. Az a folyamat volt, mely minden korban harcok árán a zsidóságnak kristályosodott tartalmat adott. A harc véget ért és mi szeretettel, egyszívvel-lelélekkel köszöntjük mindannyiunk főrabbiját.

Ezt mondta Spiegel Dávid Teitelbaum főrabbinak, annak a delegációnak a nevében, amelyet Grosz elnök vezetett a rabbi elé. Ilyenhangú béke nyilatkozatok hangzottak el mindkét párt vezetőségének részéről, akik a keddi napon a főrabbi elé járultak.

A satumareai demonstráció

A satumareai hitközség meghívókat bocsátott ki. S jöttek a delegációk, rabbi és hívők Erdélyből, a szomszéd országokból és sokezer főre rúgó lelkes tömeg bélyegét nyomta rá erre a különben lomha, alföldi mentalitású városra, melyet sikerült egy napon keresztüli az események kizárólagos befolyása alatt tartani.

Nagyszabású bevonulás akartunk rendezni, chaszid lovasesapatokkal, hatóságilag fogadtatással az állomáson. A főrabbi azonban elhárította magától az ilyen ünnepeltetést és minden előzetes értesítés nélkül a reggeli órákban megérkezett.

Attól a perctől kezdve ezres tömegek ostromolták a Petru Rareș utcát, ahol az új főrabbi lakása van. Megerősített hármass rendőrkordonok zárták el az utcát és a környező városrészt.

Csak a kiváltságosok, rabbi, mesz-

szi földről jött delegációk vezetői és más előkelőségeknek sikerült a rabbi elé járulni, „sölem”-re és kézesokra.

Installációs ünnepély a nagytemplomban

„Mi anóchi” — ki vagyok én, hogy jövök én ahhoz, hogy ez az „ár vérem bejuszna”, Város és Anya Izraelben vezérének választott.

A próféta szavaival kezdi Teitelbaum főrabbi sajátos előadási módjára és sirástól ejelcsukló hangja tüze két gyújt a hívek ezreiben.

A nagytemplom zsúfolva van. A földszint, a karzat, sokezer ember, egymás hegyénhátán. S a főrabbi „kávod hósem”-ről, a Gondviselés becsületüggyéről beszélt, mert annak érdekében szálltak síkra azok, akiket őszinte gondolatok és szándékok vezettek a satumareai háboruszkodásban.

S beszél a békéről, mely úgy kell a hitközségnek, mint az éltető levegő az összefogásról, mely a zsidóság egyetlen fegyvere s az egyetértésről, mely testvérek között kell, hogy uralkodjon.

Ünnepély a főrabbi

Este a hitközség tanácstermében ötszáz terítéses bankett volt, meghívott vendégek számára. Az egybegyűlt lelkes ünnepélyben részvételük Grosz Dávid hitközségi elnököt, aki tétő alá hozta a hatalmas békeünnepet.

Mert a keddi nap elsősorban demonstráció volt a béke mellett s a főrabbi beiktatása, mint esemény, csupán az alkalmat szolgáltatta ennek a mindenképpen imponáns megnyilatkozásnak.

Grosz elnök, a túlméretezett fizikai és idegmunka következtében megviselt, fen állja az ünneplés viharát. Irizáló akadályokat gördített el a meg egyezés utjából s most elégedetten nézi az eredményt. Gratulálja a békétárgyalásokat vezető munkatársait, Spiegel Dávid, Rosenberg Sámuel, Weisz Elemér, Linder Adolf, ifj. Weisz Jenő és a chaszid párt vezérét, Freund Józsefet, akik mindannyian igaz zsidó lélekkel harcoltak a békeegyezményért. Majd az újságírók asztalához jön és elégedetten jelenti ki:

— Tétő alá hoztam a békét. Megtettem a kötelességem. En mehetek.

A „satumareai ügy” lekerült a napirendről.

Az egyenlő erőt képviselő pártok közös koncessziói megteremtették az együttműködés platformját.

Teitelbaum Jóél a béke jegyében foglalta el a satumareai főrabbi széket. S az erdélyi orthodoxia történetében új fejezet nyílt meg. Schön Dezső

Megjelent

Ch. N. Bialik

a legnagyobb élő héber költő történelmi szövege a zsidó néphez:

Halacha és Agada

Dr. Kohányi Rezső magyar fordításában,

Ara 10 lej

Megrendelhető az Aviva-Bariszia Nőszíni társulat Cluj, Calea Regele Ferdinand 32. (II. emelet)

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MŰSORA:

Péntek este 8 órakor: Romeo és Julia, Szombat d. u. 3 órakor: Sámson és Delila,

Vasárnap d. u. 3 órakor: Denevér, Hétfő este 8 órakor: Aida.

A Cluj-Oradeai társulat harmadik játék ciklusának megnyitó műsora:

Péntek este fél 9 órakor: Nyitott ablak (Operett újdonság negyedszer.)

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor:

Szivek melódiája, ragyogó kiállítás bécsi operett, Schubert Ferenc zenéjével, főszerepekben: Martha Eggerth, Hans Járay.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor:

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:

Dzsingisz-Khan kardja. Rendkívül izgalmas kínai történet, főszerepekben: Boris Karloff, a Frankenstein és Mumia feledhetetlen alkotója és Mirna Loy.

APRÓ HIRDETÉSEK

Magyarul költészet egy szöveg 1 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Állatkeresőknek 20 szászleves kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbíthatunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Butorozott szoba teljes ellátással kiadó. Cim: str. Abatele Zavoral 2. Óvár.

Albina betétkönyvet veszek 10-15.000 lej értékben. Cim a kiadóban.

Főtisztviselő május 1-re 2-3 szobás modern lakást keres. Cimeket és feltételeket „Jó lakó, pontos fizető” jellegre a kiadóba kérek.

Kesztyűvarrást tanítók külföldi metódus szerint egyenként 500, csoportban 300 lejért. Cim a kiadóban.

Román-német levelezőnöt — gyors és gépiró — felvesszünk. Irásbeli ajánlatok eddigi működés megjelölésével Fischer üveglétebe Cluj.

Filléres Nyelvkurzusok, Román, francia, angol, német. Kezdők-haladók 6-os csoportok, Március 5-én új tanfolyamok. Vendégeket szívesen látunk. Beiratkozások: „Libro” kölesönkönyvtárban str. Me morandului 8.

Jókarban levő patetón cca 30 lemez, 4 karikás nagy főzőkemence, nagy jégsekrény, vendéglői asztalok, hajlított székek, kisebb üzlethez pulis és üvegezett állvány jutányos áron eladó. Str. Filipeșcu 7, Rosenberg.

Ha garantált kóser, naponta frissen fejt tehen és bivalytejet óhajjt, forduljon Schwartz Ignácéhoz, Str. Filipeșcu 7. Hához szállítva is kapható.

Két s

Az egyik színház Opera és a Mar épülete közötti kérésön jutott el a nemzeti paraszti meretlen okokból Holott Strohsch költőnőcs csaj, látja, a nézőknek fájditja meg a Strohschneider egész Európa, denki láthatja, kell némi kés benne.

Strohschneider drótkötélet a között, illetőleg sarkokhoz ugyanolyan megvetendő alighanem deroder mesterek. jelemelte tehát háromemeletnyi a huszonöt méter produkciója mag.

Előbb azonban plakátította a tőzdelben kezdődő toknak meg volt kevesebb, mint a déli egykor már is között. A rendőrigénység keresztzetésésként Itt szorong a név sárja Sprohsch a drótkötélet. A

koekázatásával landvagyó fiatal neményit. Peretámad fel egy dekonjunkturájú tele is jönnek, denki itt marad.

Rekedthangyá dányjög valam rom emeletnyi ke. Régi valce Strohschneider keresen lépke egy hatalmas csak lépke, hogy az embere den megbotlik, esett... Mire

gosan lemosoly igazítja a d szivja tovább a egy jókora ru

Aztán vissza ekkor már ne itt is megcsinál sikkongjanak egy fél meggy, meg gyorsabban. És

ció, amikor méter magassá

Azt mondják lajdonképpen rodnak, akkor göben, ücsküz az ur, ez a Str

sabban jár-ke sok polgár az polgárok, akik egy autó meg

Igaz, Strohsch darak röpdős gépek állhatják ez az ember a egészen fantás

A produkciók rek járnak a hullnak bele. lejezt hullajt dukciójáért a zött tízezer t

tömegekben. De pár ezerséft o egy szál köte esik le... És jelentékeny ös kanéllüknek

A másik színház rály uccán lát

UJ KELET Legújabb hírek

Catuneanu professzor antiszemita filippikát mondott a parlamentben

Hogyan akarja rendezni a kormány a konverziót

Bucuresti, március 1. A kamara mai ülésén Alimanisteanu, az ipari cikkek árának leszállítását kéri a mezőgazdasági áraknak megfelelően. Millió paraszt áll munka nélkül, akiknek helyét idegenek foglalják el. Kéri a nemzeti munka védelmét. Serdiei lupista kifogásolja, hogy a szászokat egyházi adósságaikért végrehajtják. Mitia Constantinescu alminiszter felyvilágosítja, hogy ez a kultustörvény adta jog és a szász kisebbség érdekeit szolgálja.

Ezután Magura alminiszter válaszol Madgearunak a szövetségi közzétett több tisztviselőjének felfüggesztése miatt benyújtott interpellációjára. A miniszter szerint a hivatal több tisztviselője milliókkal károsította meg az országot és 5-15 milliókat könyveltek el propaganda-célokra.

Madgearu megállapítja, hogy a felfüggesztés szabálytalanul történt és csak a legfőbb számvevőszéknek van joga felülvizsgálni az intézet számadásait.

Azután folytatták a felirati vitát, a melyhez Catuneanu euzista szólalt fel. Panaszodik, hogy a kisebbségek ellepik a városokat és elmenetellenítik azokat. Milyen jogon panaszkodott Bethlen a magyarság sérelmeiről, mikor a városokat birtokukban tartják. A nemzeti pa-

rasztpárt nagyon rosszul tette, hogy felvetette a kisebbségi statutum ötletét. Külön foglalkozik a zsidókérdéssel. Nem tűrhetetlen, de teljesen lehetetlen a zsidók kal együttműködni. A zsidó a legexkluzívabb nép, törvényei kifejezetten tiltják a másokkal való őszinte együttműködést. A román városok minden gazdagsága az ő kezükben van. Elsősorban Bucurestiről van szó. Maramurest és Bucovinát a kezükből tartják. A gabonaexportőrök 90 százaléka e fajhoz tartozik. Ilyen hangnemben folytatja tovább is és követelni, hogy szabadítsák meg a zsidóktól Románia gazdasági életét.

Bucuresti, március 1. Az Adeverul értesülései szerint a kormánypárt a következőképpen kívánja megoldani a konverzió problémáját:

A 10 hektáron aluli birtokosok adósságának 60, a 10 hektáron fejlüknek 50 százalékát elengedik. Az adósság csökkentése automatikusan történik. Ha valaki kötelezi magát adósságának megmaradó részét három éven belül kifizetni, úgy 75 százalékát engedik el. Az adósságra az állam 15 éven belül amortizálható kötelezvényeket bocsát ki a hitelezők számára, amelyeket egy amortizációs pénztár fog kibocsátani s forgalmazni.

Van der Lubbe csak a parlamenti palota éttermét gyújthatta fel. Az ülés-teremben és az előcsarnokban bizonyára többen voltak a gyújtogatók, de hogy kik, az csak később fog kiderülni.

Arra a kérdésre, hogy Göring miniszterelnök miért egyezett bele az ő szabadonbocsátásukba, holott a fővárosban fenyegetőzött és a bíróságot befolyásolva azt mondta, hogy „ilyen ve-

szedelmes embereket nem szabad engedni” — Dimitrov így felelt:

— A magyarázat egyszerűen az, hogy Göring nem tudja akarátat mindenben keresztülvinni. Ami magát az ítéletet és a tárgyalást illeti — jegyezte meg Dimitrov —, az bennünket a mi szempontunkból nem elégitett ki, de annyi bizonyos, hogy Hitler és Göring sem volt azzal megelegetve.

A francia kamara második olvasásban is elfogadta a költségvetést

Doumergue kormánya nagy győzelmet aratott a szenátusban

Párizs, március 1. A Doumergue kormány tegnap este nagy győzelmet aratott a szenátusban. Nagy többséggel szavazták meg a költségvetéshez csatolt felhatalmazási javaslatot, mely jogot ad a kormánynak, hogy a hatmilliárdos költségvetési deficit elünte tése céljából korlátlanul és rendelet útján léptethessen életbe takarékosági intézkedéseket, rendelettel emelhesse fel, vagy szállíthassa le a vámterületeket, hogy szabad kezet nyerjen a függőben lévő kereskedelmi szerződéses tárgyalások során.

A mai nap folyamán a francia kamara második olvasásban is elfogadta a költségvetést. Szavazatarány 465:118 volt.

Ujabb párizsi jelentés szerint tegnap felfedezték Romagnino, Stavisky volt titkáranak rejtékelyét s a volt titkárt letartóztatták.

Egyidejűleg Dalamier volt gyarmat-

ügyi minisztert táviratilag Bayonneba hívták. Ki fogják hallgatni a megvádolt volt minisztert Staviskyhoz fűződött kapcsolatairól. Durand volt miniszternek is rövidesen Bayonneban kell lennie, hogy ő is kihallgatható legyen.

Tegnap De Nonzie volt közoktatási ügyi miniszter nyilatkozatot juttatott el a vizsgálóbizottsághoz, amelyben közli, hogy Staviskyt nem ismerte, ügyvédje nem volt és hivataloskodása alatt alantasai sem állottak a szelhámos bankárral összeköttetésben.

Egyébként a Stavisky-ügyben kiküldött képviselőházi vizsgálóbizottság elhatározta, hogy a belügyminisztériumtól újabb okmányok közlését kéri. Valószínű, hogy a bizottság rövidesen ki hallgatja Chiappe volt rendőrfőnököt, Chautemps volt miniszterelnököt és a közbiztonsági hivatal vezetőit.

Felmentett a hadbírószak egy katonát, aki tévedésből agyonlőtte a bajtársát

Cluj, március 1. A satumarei 32-es tüzérlaktanyában 1933 november 6-án megrendítő szerencsétlenség történt. Nicoara Pavel reggel fél 7 órakor a löszerraktárnál teljesített szolgálatot, amikor Sefeine Alexei nevű bajtársa egy sarka forró teát vitt neki az örhelyre. A reggeli szürkületben az ő nem látta, hogy ki közeledik feléje és előírásosan elkialtotta magát: Kezeket föl! Sefeine aki két kezében fogta a sarkát, nem tudott eleget tenni ennek a felhívásnak, mire az őr lekapta válláról a fegyverét és agyonlőtte.

Ma tárgyalta a hadbírószak az ő ügyét, akit felmentettek, minthogy a szolgálati előírásoknak megfelelően járt el.

Kairói szezon. A legvonzóbb egzotikum európai emberek számára Egyiptom. Kairó és Alexandria egyaránt érdekes keletiesség szempontjából és azért is, hogy látja az ember, milyen gyorsan lehet nyugati civilizációt bevinni a nihilmenti ósrégi műveltségbe. A „Kairói szezon” című film, amit most vetítenek a clujai Royal Mozgóban, elvezet bennünket Egyiptomba. Látnuk forgalmat, lázas uccát, érdekes kikötőt, a dervisek eszelős táncát, ókori zenét hallunk és ősi népszokások jelennek meg a néző előtt. Buja keletesség árad egy lakodalmi menetből és érezzük a Szahara forró fuvaltatát a piramisok előtt. Fibben a grandiózus keretben pedig lejátszódik egy lump német bárónak és egy angol asszonynak és két fiatal léleknek szerelmi története. Csupa szellemes ötlet, felfűg és szentimentális zmus kergeti egymást ebben a filmben, amit bizonyára meg fog nézni mindenki, aki élvezni tudja az egzotikumot és szereti a jó játékot és a kitünő zenét.

TANCOL A HAGGIBBOR. Vasárnap délután 5 órai kezdettel tartja a Haggibbor legközelebbi teadélutánját a Palace kávéházban. Salgó-jazz.

Magyar Színház

Pénteken fél 9:

Nyitott ablak

Szombaton d. u. 4-kor:

Az ember tragédiája

Rendes helyárrakkal.

Szombaton este 9-kor:

Tessék beszállni!

Operettrevü. Dirigál: Erényi Böske.

Vasárnap d. e. 11-kor:

10 és 17 lejes helyárrakkal

Timosa

Az előadás keretében nagy vig purimkabaré. Zsidó Haccsek—Sajó-tréfák. Táncok, énekek, móka, kacagás.

Vasárnap d. u. 4 és este 9-kor: TANASE és 100 tagu revütársulata s

Tanase Napoleon

című szenzációs revüben.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. ujomása, Oluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefon: 9-77.

Cenzurat

A legnagyobb siker **MAE WEST** című Paramount-film a **Nem vagyok angyal** Capitol Mozgóban

A Moszkvába érkezett Dimitroff érdekes nyilatkozatot adott az United Press munkatársának

A legnagyobb titokban szállították Moszkvába a felmentett bolgárokat

London, március 1. A német birodalomgyűlési palota égésének évfordulóján tegnap — a szovjetkormány ismételt diplomáciai sürgetésére — Berlinben tudvalevően szabadlábra helyezték a lipcei birodalmi főtörvényszék által a gyújtogató vádjá alól felmentett három bolgár kommunistát, Dimitrovot, Tanevet és Popovot. Minthogy a szovjetkormány megadta nekik az orosz állampolgárságot, a német hatóságok megengedték, hogy Oroszországba utazhassanak. Kedden reggel vitték ki őket a berlini fogházból a tempelhofi repülőtérre, ahol már indulásra készen állott a moszkvai repülőgép. Az átszállítás a legnagyobb titokban történt. A repülőgép kedden este 7 órakor érkezett meg a moszkvai repülőtérre, ahol a bolgár jövevényeket a szovjetkormány megbízásából Unschrift népbiztos, Manuelski, a Komintern vezetője és rengeteg néptömeg üdvözölte. Dimitrovot és két társát valóság-

diadalmenethen kísérték a moszkvai Hotel Luxba, ahol a számukra a hatóság szállást tartott fenn.

Megérkezésük után a bolgár kommunisták elbeszélgettek a hivatalos szovjetkiküldöttekkel. A szálloda előcsarnokában körülbelül ötvenen voltak jelen, köztük a United Press moszkvai tudósítója is. A megmenekült három bolgárt kérdésekkel ostromolták és Dimitrov készségesen válaszolt. A szovjet egyik főtisztviselője afelől érdeklődött, hogy mit fognak most csinálni, miután kiszabadultak a halálos veszedelemből. Dimitrov így felelt:

— Első dolgunk lesz orvoshoz menni, mert nagyon je vagyunk romolva. A lipcei és később a berlini fogházban éjjel nappal meg voltunk bilincselve, aludni nem tudtunk de még csak ki sem nyúlózkodhattunk.

Többen kérdezték Dimitrovot, hogy ki gyújtotta fel a német birodalomgyűlési palotáját, mire ő elmondta, hogy

Taxa postala plátite in num. No. 224713-929.

18. Telefon: 9-77. El Havonta 110, negyven évre 600, egészévre földre: Havonta 2, félévre 12, egészévre detések díjszabás sz KELET az erdély zsidóság egyetlen n keink utánnomása rás megjelölésével e

Panama és cea

A reakció, melyet szerbe a nemzetközi f veznek az emberi jo gek megtevesztése eszközöktől sem riad Napjaink reakciój minden más idők n puritánság és a szo lárviát illesztő ábr Hitlerék egyszer felszabadulást és hogy hatalomra ker tátlanságot és a le elnyomást valósítsák Párizsban Daladie sőbboldali szerveze ta meg. A jobboldal purifikálását köve ményt arról akarták baloldali panamisták oldali puritánság hí cia közelet megtisz

Most azután kid jobboldali puritánok oltan fennen a pana tátlanság ellen, me lenni — saját panu Kiderült ugyanis örfnök urnak, a sz rónusának sokkal tö esekönyveihez, mi mistáknak.

Kiderült, hogy T káció nevében kö francia közelet me a kormányhatalma hatalmas panamáka nek pénzügyi előny mek győzelmének e fel.

Kiderült, hogy a azzal a trikkel elt émet: tolvajt kiált ásairól elterelje a Hitlernek a ruh zettek ki nehéz mill ügyét az ő érdekei

Tardieunak a j juttatott nehéz mi bajutott” hont me A panama és re dalj találmány, ha politikai eszköz, a után a baloldalra Ez történt Fran Szerenesére az leplezték.

A kisebbségek

Hetven liberáli pett. Az a hetve menti többség leg képviseli és mely ség hajhászás sz azonosítja néhány oldali alakulat pr

Memorandumot képviselő, melybe mánytól, hogy a vezesse be a nun Kétségtelen j annak, hogy a megfertőzte a k a kisebbségek k biztosítani egy tektuel réteg elh

Még nem lehe lven eredménye. De algha hinni mány helyet fog melynek ninesen megszerezzen eg get az ifju liber

A kormány al ajálgott, hogy m kel, ha a magá őket? A szabady kedhetik el meg ha nem a magá

A kérdés ön letet, Sehol. Az A katonaságnál lán ében?

Olyan kérdés magában hordja pek egzisztenciá A kisebbségi